

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/130/2019
Identifikačné číslo spisu:	6416211743
Dátum vydania rozhodnutia:	28.10.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:6416211743.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne H. S., bytom K. XX/XX, XXX XX L., zastúpenej obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Peter Rybár, proti žalovanej EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpenej Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Tomáš Kušnir, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp.zn. 24Csr/4/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. októbra 2018 sp.zn. 41CoSr/9/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. mája 2018 č.k. 24Csr/4/2016-148 žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku stáleho rozhodcovského súdu G09090297 zamietol. Žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že rozhodcovský rozsudok zo 4. júla 2014 bol žalobkyni ako aj žalovanej doručený 23. októbra 2014. Nakoľko žalobkyňa žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podala na súde až 27. decembra 2016, t.j. po uplynutí zákonom stanovenej lehoty v zmysle ustanovenia § 41 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej aj „zákon č. 244/2002 Z.z.“), stanovenej na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, počítanej odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania. Keďže v konaní nebolo preukázané ani podanie žaloby v lehote na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku stanovenej v § 46 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, súd prvej inštancie žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 24. októbra 2018 sp.zn. 41CoSr/9/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni. Podľa odvolacieho súdu je nevyhnutné ustáliť, či si žalobkyňa uplatnila na súde právo na zrušenie rozhodcovského rozsudku vydaného v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, alebo či bol rozhodcovský rozsudok vydaný a konanie o ňom skončené podľa zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31. decembra 2014. Uviedol, že formulácia prechodných ustanovení v zákone o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní súvisí so zavedením nových podmienok pre rozhodovanie spotrebiteľských sporov spotrebiteľským rozhodcovským súdom, aj keď ich cieľom je použiť tento zákon aj na rozhodcovské konania, ktoré začali pred dátumom 1. januára 2015, pokiaľ ich predmetom je spor spĺňajúci znaky spotrebiteľského sporu a pokiaľ tieto neboli do 31. decembra 2014 skončené a pokračuje sa v nich po transformácii pôvodných rozhodcovských súdov na spotrebiteľské rozhodcovské súdy a tiež za podmienok, že plynutie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku vydaného podľa zákona č. 244/2014 Z.z. o rozhodcovskom konaní začalo, ale neskončilo pred 1. januárom 2015. Odvolací súd konštatoval, že ak aj je žalobkyňa v prejednávanej veci spotrebiteľom a v lehote 15 dní podala žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku na všeobecný súd (ktorú skutočnosť v konaní nepreukázala a tvrdila ju len v odvolaní), je pre posúdenie jej opodstatnenosti relevantné to, či rozhodcovské konanie právoplatne skončilo do 31. decembra 2014, a teda či bol rozsudok vydaný rozhodcovským súdom v konaní začatom a aj skončenom podľa zákona č. 244/2002 Z.z. a či žalobkyni ako účastníkovi rozhodcovského konania uplynula lehota stanovená v § 41 zákona č. 244/2002 Z.z. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie nepostupoval v rozpore s § 46 ods. 3 Exekučného poriadku, pretože toto ustanovenie nie je možné na prejednávajúcu vec aplikovať z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný v konaní podľa zákona č. 244/2002 Z.z. do 31. decembra 2014, a nie podľa zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní upravenom zákonom č. 335/2014 Z.z. účinnom až od 1. januára 2015. Podstatné však podľa odvolacieho súdu je, že rozhodcovské konanie začaté podľa zákona č. 244/2002 Z.z. bolo nielen právoplatne skončené, ale žalobkyni do nadobudnutia účinnosti zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní uplynula týmto zákonom stanovená lehota 30 dní na to, aby sa mohla úspešne domáhať jeho zrušenia žalobou na všeobecnom súde. Lehota na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku žalobkyni uplynula ešte pred 1. januárom 2015, preto podľa odvolacieho súdu na prejednávajúcu vec nie je možné aplikovať prechodné ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Vzhľadom na to, že žalobkyňa podala na súd žalobu až 27. decembra 2016, t.j. po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 30 dní na jej podanie, uplatnila si právo na zrušenie rozhodcovského rozsudku neskoro. Odvolací súd dospel k záveru, že právo na podanie žaloby v lehote 14 dní, ktorú poskytuje Exekučný poriadok v § 48 ods. 2 účinného až od 1. januára 2015, t.j. v lehote na podanie námietok voči upovedomeniu o začatí exekúcie na základe uvedeného rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu, žalobkyni nevzniklo. Na záver dodal, že žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku by mohla žalobkyňa podať len za takých podmienok, ak by lehota na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola pre ňu uplynulá aj po dátume 1. januára 2015.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa s tým, že dovolacím dôvodom je nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP), pričom rozhodnutie súdu záviselo o d otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu dosiaľ nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Navrhla rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Právnou otázkou, ktorá podľa nej nebola v praxi dovolacieho súdu riešená, je prípustnosť podania žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ustanovenia § 48 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku. Je toho názoru, že svoju žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podala včas, keď túto podala v rámci 14 dňovej lehoty na podanie námietok proti exekúcii. Má za to, že na prejednávajúci prípad v otázke lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku je potrebné aplikovať ustanovenie § 48 ods. 2 Exekučného poriadku, a v zmysle ustanovenia § 73 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom konaní - okrem iných aj ustanovenie § 46 ods. 3, ktoré výslovne odkazuje na oprávnenie povinného na podanie takejto žaloby v lehote 14 dní odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) preskúmal vec a zistil, že sú splnené procesné podmienky prejednávania veci. Dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

6. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorý sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka); môže ísť pritom tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad 1Cdo/126/2017, 1Cdo/206/2017, 1Cdo/208/2016, 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 3Cdo/132/2017, 4Cdo/14/2017, 4Cdo/89/2017, 4Cdo/207/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/186/2016, 8Cdo/78/2017, 8Cdo/221/2017).

10. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (nie skutkovú) hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

11. Právne účinky dovolania nastávajú podaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku. Prípustnosť dovolania treba preto posudzovať podľa stavu v čase jeho podania. Vychádzajúc z dovolania možno za právnu otázku považovať, či v prípade, ak spotrebiteľ nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku vydaného podľa zákona č. 244/2002 Z.z. v lehote 30 dní odo dňa jeho doručenia, ktorá uplynula do nadobudnutia účinnosti zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, t.j. do 1. januára 2015, či môže spotrebiteľ podať takúto žalobu (o zrušenie rozhodcovského rozsudku) aj v exekučnom konaní v lehote na podanie námietok proti exekúcii podľa § 46 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z. v spojení s § 48 ods. 2 EP účinného od 1.1.2015. Táto otázka v čase podania dovolania (19. decembra 2018) skutočne ešte nebola dovolacím súdom vyriešená. Na tom, že dovolanie žalobkyne je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nemení skutočnosť, že v čase po jeho podaní už najvyšší

súd predmetnú otázku riešil, a to rozsudkom 28. mája 2020 sp. zn. 8Cdo/73/2018.

12. V predmetnom rozhodnutí dovolací súd v okolnostiach (skutkových i právnych) obdobných tejto veci najskôr uviedol, že od 1. januára 2015 nadobudol účinnosť nový zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (zákon č. 335/2014 Z.z.), ktorý v prechodných ustanoveniach (§ 73 ods. 1, 3) upravil, že ak nie je ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované. Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia. Ďalej uviedol, že z ustanovenia § 73 ods. 2 ale vyplýva, že na trvanie a plynutie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá začala plynúť pred 1. januárom 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014. Vyplýva teda z neho, že na konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku, začaté na súde pred 1. januárom 2015, ako je to aj v danom prípade, sa aplikujú ustanovenia nového zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ale okrem lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorú treba posudzovať podľa doterajších predpisov. Gramatickým, jazykovým a logickým výkladom tohto prechodného ustanovenia, v časti citácie „ktorá začala plynúť pred 1. januárom 2015“, možno totiž dospieť k záveru, že sa nevzťahuje na lehoty, ktoré už uplynuli pred 1. januárom 2015, ale len na lehoty, ktoré síce začali plynúť pred 1. januárom 2015, ale do 31. decembra 2014, t.j. do účinnosti doterajších predpisov neuplynuli.

13. Najvyšší súd v cit. rozsudku dospel k názoru, že keďže teda lehota na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku žalobcovi uplynula podľa doterajšej právnej úpravy, ako z uvedeného vyplýva, neplynie mu žiadna „nová“ lehota na podanie takejto žaloby. Preto na predmetnú vec nemožno aplikovať ani ustanovenie § 46 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z., i keď v § 73 ods. 2 zákona je upravené, že „ustanovenie § 46 ods. 3 tým nie je dotknuté“, podľa ktorého je možné podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku aj v priebehu exekučného konania. Takáto možnosť by prichádzala do úvahy len v prípade, ak by lehota na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku plynula aj po 1. januári 2015. To znamená, že odkaz na ustanovenie § 46 ods. 3 neznamena, že každý rozhodcovský rozsudok (vydaný aj podľa zákona č. 244/2002 Z.z.) môže byť preskúmaný postupom podľa § 48 ods. 2 Exekučného poriadku, na ktorý práve § 46 ods.3 odkazuje. Relevantné pre posúdenie včasnosti podania žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku je teda to, či bol rozhodcovský rozsudok vydaný podľa zákona č. 244/2002 Z.z. v konaní začatom a aj skončenom podľa tohto zákona. Teda to, či žalobcovi lehota na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku začala plynúť a aj uplynula podľa zákona č. 244/2002 Z.z.

14. Najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 8Cdo/73/2018 na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že ak spotrebiteľ nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku vydaného podľa zákona č. 244/2002 Z.z. v lehote 30 dní odo dňa jeho doručenia, ktorá uplynula do nadobudnutia účinnosti zákona č. 335/2014 Z.z., t.j. do 1. januára 2015, nemôže spotrebiteľ podať takúto žalobu (o zrušenie rozhodcovského rozsudku) aj v exekučnom konaní v lehote na podanie námietok proti exekúcii podľa § 46 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z. v spojení s § 48 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 1. januára 2015.

15. Vec prejednávajúci senát dodáva, že v predmetnej veci je rozhodujúcou skutočnosťou, že žalobkyni lehota na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku uplynula pred 1. januárom 2015, t.j. podľa predchádzajúcej právnej úpravy - podľa zákona č. 244/2002 Z.z., pretože jej bol rozhodcovský rozsudok doručený 23. októbra 2014 a posledným dňom lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku bol 24. november 2014 (pondelok), t.j. 30-dňová zákonná lehota jej uplynula pred 1. januárom 2015. Preto sa už predĺžená lehota podľa novej právnej úpravy na žalobkyňu nedala použiť.

16. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

17. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá

CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.